

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 2165/2020
15.04.2021. године
Београд

Врховни касациони суд у већу састављеном од судија: Бранислава Босиљковића, председника већа, Бранке Дражић и Добриле Страјина, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Стефан Нешић адвокат из ..., против тужене ББ из ..., чији је пуномоћник Станиша Стаменковић адвокат из ..., ради утврђења права својине, одлучујући о ревизији тужиоца која је изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж 435/16 од 17.03.2016. године, у седници већа која је одржана дана 15.04.2021. године, донео је

РЕШЕЊЕ

УКИДА СЕ пресуда Апелационог суда у Нишу Гж 435/16 од 17.03.2016. године и предмет **ВРАЋА** другостепеном суду на поновно суђење.

Образложење

Пресудом Основног суда у Врању П 1789/15 од 01.12.2015. године, ставом првим изреке, утврђено је да је тужилац власник дела катастарске парцеле ... Пл. ... КО ... у мерама и границама ближе означеним у овом ставу изреке, и наложено туженој да то право призна тужиоцу и да му описани део катастарске парцеле уступи у својину и државину пошто претходно са истог уклони део започетог грађевинског објекта, у року од 15 дана по правноснажности пресуде. Ставом другим изреке, обавезана је тужена да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 122.000,00 динара са законском затезном каматом од дана пресуђења па до исплате у року од 15 дана по правноснажности пресуде.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж 435/16 од 17.03.2016. године, ставом првим изреке, преиначена је пресуда Основног суда у Врању П 1789/15 од 01.12.2015. године, и ставом другим изреке одбијен је тужбени захтев којим је тужилац тражио да се утврди да је власник дела катастарске парцеле ... ПЛ ... КО ... који се мери и граничи на начин описан у овом ставу изреке, те да се наложи туженој да ово право призна тужиоцу и да му описани део парцеле уступи у својину и државину пошто претходно са истог уклони део започетог грађевинског објекта, у року од 15 дана по правноснажности пресуде. Ставом трећим изреке, обавезан је тужилац да туженој на име накнаде трошкова парничног поступка исплати износ од 124.000,00 динара са законском затезном каматом почев од 17.03.2015. године па до коначне исплате, у року од 15 дана од дана пријема преписа пресуде.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужилац је благовремено изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка из

члана 374. став 1. ЗПП, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду у смислу одредбе члана 408. ЗПП („Службени гласник РС“, број 72/11 са изменама и допунама), Врховни касациони суд је нашао да је ревизија тужиоца основана.

Од стране другостепеног суда учињена је битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. ЗПП, на коју се тужилац у ревизији основано позива, с обзиром да је другостепени суд неправилно применио одредбу члана 394. став 1. тачка 1. ЗПП, што је било од утицаја на доношење законите и правилне пресуде.

Наиме, одредбом члана 394. став 1. тачка 1. ЗПП прописано је да ће другостепени суд пресудом да преиначи првостепену пресуду, ако је на основу расправе утврдио другачије чињенично стање него што је у првостепеној пресуди.

Према чињеничном стању утврђеном у првостепеном поступку, међу парничним странкама је било неспорно да је тужилац власник катастарске парцеле ... пл број ... КО ..., а тужена катастарске парцеле 988, те да се наведене катастарске парцеле граниче. Вештачењем од стране вештака геодетске струке утврђено је да је тужена доградњом стамбене зграде извршила заузеће дела парцеле тужиоца ... у укупној површини од 11 м² са ближе означеним мерама и границама као у налазу.

Првостепени суд је усвојио тужбени захтев и утврдио да је тужилац власник дела катастарске парцеле ... по пл ... у КО ..., који се мери и граничи северно од парцеле тужене кп ... у дужини од 12,14 м, јужно до неспорног дела парцеле тужиоца кп ... у дужини од 12,12 м, источно до суседа кп .../... у ширини од 1,17 м и западно до неспорног дела парцеле тужиоца кп ... у ширини од 0,63 м и наложио туженој да ово право призна тужиоцу и да му описани део парцеле уступи у својину и државину пошто претходно са истог уклони део започетог грађевинског објекта у року од 15 дана, са образложењем да је вештачењем утврђено да је тужена доградњом објекта извршила заузеће дела парцеле тужиоца у површини од 11 м².

Другостепени суд је преиначио првостепену пресуду, са образложењем да је тужилац уписан као држалац кп ... по пл ... у КО ..., по одлуци надлежног органа Општине Врање од 04.03.1983. године, да у конкретном случају тражи право својине које је шире од права коришћења, да је према пл ... за КО ... предметна парцела у својини Републике Србије а тужилац њен држалац, те да тужилац на коме је био терет доказивања у складу са одредбама члана 231. ЗПП није доказао да је извршио конверзију права коришћења у право својине на предметној парцели.

Дакле, другостепени суд је без отварања главне расправе пред тим судом, а супротно чињеници која је као неспорна утврђена пред првостепеним судом, утврдио да је тужилац корисник, а не власник катастарске парцеле ... пл број ... у КО ..., те да није доказао да је извршио конверзију права коришћења у право својине на тој парцели. Осим тога, тужилац је дана 01.12.2015. године на рочишту за главну расправу предао првостепеном суду и противној страни и доказ о извршеној конверзији- решење Републичког геодетског завода – Службе за катастар непокретности Врање број ...-...-...-.../... од 14.05.2015. године, што је констатовано и у записнику о главној расправи.

Тужилац постављеним тужбеним захтевом у овој парници тражи утврђење права својине на делу катастарске парцеле ... и то делу у површини од 11 м², према налазу вештака, на коме је тужена изградила породични објекат. Поставља се питање постојања правног интереса тужиоца за утврђење права својине на том делу катастарске парцеле, код неспорне чињенице да је тужилац власник целе катастарске парцеле број ... пл број ... КО ..., што није цењено у поступку пред другостепеним судом.

Одлучујући о тужбеном захтеву којим је тужилац тражио да се обавезе тужена да тужиоцу преда заузети део његове катастарске парцеле у својину и државину, пошто претходно са истог уклони део започетог грађевинског објекта, другостепени суд је преиначио првостепену пресуду и одбио тужбени захтев са образложењем да се не може тражити успостава ранијег поседовног стања ако постоји очигледна несразмера у вредностима изграђеног и предмета правне заштите, јер би рушење грађевинског објекта тужене изискивало несразмерне трошкове и уједно водило потпуном уништењу њеног породичног објекта.

Међутим, имајући у виду утврђену чињеницу да је тужена заузела катастарску парцелу тужиоца градећи свој објекат, о тужбеном захтеву за предају тог дела парцеле у својину и уклањање дела започетог грађевинског објекта важе правила о грађењу на туђем земљишту прописана одредбама чланова 24. до 27. Закона о основама својинскоправних односа. Због тога ће другостепени суд у поновном поступку да оцени чињенице и околности битне за примену овог законског прописа.

Са изнетих разлога, сагласно напред наведеном и одредби члана 415. став 1. ЗПП одлучио као у изреци.

**Председник већа – судија
Бранислав Босиљковић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић